

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Žichovice, okres Klatovy

Žichovice 57, 342 01 Sušice

Identifikátor školy: 600 068 234

Termín konání inspekce: 10. a 17. května 2004

Čj.:	d6-1048/04-1007
Signatura:	kd2ax117

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Jednotřídní předškolní zařízení je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací, která sdružuje mateřskou školu a školní jídelnu. Zřizovatelem je Obec Žichovice se sídlem Žichovice čp. 190, okres Klatovy. Výchovně-vzdělávací činnost je realizována dle doporučeného Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (Č.j. 14 132/01-22, vydalo MŠMT, květen 2001). Do mateřské školy jsou přijímány děti ve věku od 2,5 do 6 let. Stanovená kapacita není naplněna. Ve školním roce 2003/2004 je přijato celkem 25 dětí, z toho 5 na nepravidelnou docházku (5 dnů v měsíci).

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovně-vzdělávací činnost v mateřské škole realizují dvě pedagogické pracovnice včetně ředitelky. Obě splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Ředitelka navíc absolvovala vysokoškolské vzdělání v oboru předškolní pedagogiky a rozšiřující studium speciální pedagogiky pro učitelky mateřských škol. Obě jsou zaměstnány na plný pracovní úvazek, což odpovídá potřebě realizovaného vzdělávacího programu.

Organizační struktura předškolního zařízení je podrobně vymezena v „Organizačním řádu mateřské školy“, avšak není zcela přizpůsobena jejím specifickým podmínkám. Zpracovaný „Vnitřní řád mateřské školy“ naopak velmi podrobně a konkrétně stanovuje pracovní povinnosti zaměstnanců. Negativním jevem je skutečnost, že není písemně zpracována základní informace o provozu a organizaci chodu školy včetně vymezení spolupráce s rodiči, jejich práv a povinností. Tento nedostatek ředitelka v průběhu inspekce akceptovala. Přenos důležitých informací uvnitř zařízení je zajišťován každodenním osobním kontaktem s personálem a prostřednictvím provozních porad.

Při vedení zaměstnanců preferuje ředitelka spíše liberální styl řízení, který zakládá zejména na motivaci k jejich spoluúčasti na řešení zásadních otázek či problémů. Ve škole vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zaměstnancům ponechává dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Kontrolní činnost provádí nahodile, o jejím průběhu nejsou vedeny písemné záznamy. Hospitační činnost plánuje a realizuje přibližně 3x ročně. Pořizované záznamy jsou stručné a věcné. Převažuje v nich sice pozitivní hodnocení, ale objevují se i vymezená negativa. Přestože pedagogický proces postrádá hlubší odborné posouzení, metodické vedení učitelky ze zápisů částečně vyplývá. Následně však chybí systematické sledování zavádění progresivních metod a forem do výchovně-vzdělávací práce.

Tím, že nejsou realizovány pedagogické rady, není možné objektivně posoudit míru a kvalitu metodického vedení učitelky.

Ředitelka se snaží vytvářet podmínky pro další systematické vzdělávání. S přechodem na právní subjektivitu však v letech 2003 a 2004 orientovala výběr seminářů zejména na tuto oblast (8 akcí). Finanční a personální situace jí neumožnila zařadit do plánu častěji vzdělávací akce zabývající se zejména oblastí zkvalitňování výchovně-vzdělávací činnosti (1 seminář).

Při sebehodnocení dokázala ředitelka svoji výchovně-vzdělávací činnost erudovaně zhodnotit a vyvodit tak souvislosti, které optimalizují kvalitu pedagogického procesu. U učitelky zatím převažovalo nejisté sebehodnocení, které nevyvozovalo odpovídající závěry pro její pedagogickou činnost.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem umožňují personální podmínky realizovat zvolený vzdělávací program na dobré úrovni i přes nedostatky, které lze napravit.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Mateřská škola sídlí ve staré přízemní budově v areálu zámeckého parku. Její prostory nejsou optimální, přestože jsou postupně rozšiřovány. V současné době má škola k dispozici třídu, hernu, malou šatnu, sociální zařízení a kuchyni. Z bývalé izolace má ředitelka uzpůsobenou kancelář. Stávající nábytek je zastaralý a mnohdy postrádá i funkčnost (chybějící dvířka na skříňkách, polorozpadlá kuchyňka apod.). Stolky pro 5 – 6leté děti nahrazuje vyřazená školní lavice. Interiér mateřské školy působí velmi stroze, postrádá trendy charakterizující současná předškolní zařízení, tj. maximální podíl dětských prací vyznačujících se nápaditostí, tvořivostí a originalitou zpracování. Pouze v šatně na nástěnce jsou prezentovány některé dětské výtvarné práce. K budově přiléhá rozlehlá zahrada, která je pro rekreační a relaxační aktivity dětí zařízena minimálně.

Nabídka hraček, pomůcek, stavebnic, výtvarného a pracovního materiálu je omezená. Převažují velmi staré hračky, které jsou ojediněle doplňovány a obnovovány. Potřebné materiály pro výchovně-vzdělávací činnost jsou zastoupeny nejnutnějšími pomůckami. Minimálně je škola vybavena pro pohybové aktivity různým náradím a náčiním. Současné vybavení tak omezuje kvalitu výchovně-vzdělávací práce.

Ředitelka věnuje pozornost zejména oblasti týkající se požadavků hygieny, doplnění hračkami a pomůckami podřizuje finančním možnostem.

Vyhovující úroveň materiálně-technických podmínek umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program s obtížemi, které negativně ovlivňují kvalitu výchovně-vzdělávací práce.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Mateřská škola si v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání zpracovala školní vzdělávací program „Krok za krokem školním rokem“, který adekvátně vychází z venkovského prostředí, jež je dětem blízké. Pedagogické záměry jsou jednoduchou formou deklarovány prostřednictvím tématických bloků, které jsou následně rozpracovávány v týdenních plánech.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

V mateřské škole je vedena povinná dokumentace (Rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy, Evidenční listy pro děti v mateřské škole, přehled o docházce, Kniha úrazů) včetně

dokumentace prokazující naplňování programu (Přehled výchovné práce, třídní programy, týdenní plány). Drobné zjištěné nedostatky byly v průběhu inspekce odstraněny.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy v mateřské škole.

Kontrolní činnost v oblasti naplňování vzdělávacího programu zatím není realizovaná. Při plánování hospitační činnosti pro školní rok 2003/2004 není této problematice věnován prostor. Vzhledem k neexistenci pedagogických rad není prováděna ani analýza úrovně výchově-vzdělávací činnosti za daný školní rok.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je zatím neúčinný.

Organizace výchovně-vzdělávací činnosti respektuje doporučený Rámcový program pro předškolní vzdělávání. Spontánní a řízené aktivity byly v době konání inspekce vyvážené, pobyt venku dostatečně dlouhý. Učitelky respektovaly potřeby dětí, reagovaly na ně a napomáhaly jejich uspokojování. Pedagogický styl byl podporující a projevoval se vstřícnou komunikací učitelek s dětmi. Řízené činnosti většinou akceptovaly vývojové, sociální a emoční potřeby předškolního věku. Menší nároky však byly kladeny na dovednost samostatně se obsloužit, v jednom případě i na poznávací a rozumové schopnosti 5 – 6letých dětí. Informační systém vůči rodičům je vymezen běžnými prostředky (denní kontakt, nástěnky, besídky apod.).

Organizace výchovně-vzdělávacího práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v mateřské škole

V průběhu inspekce byla realizovaná hospitační činnost u obou učitelek. V jednom případě se projevila absence dalšího vzdělávání učitelek zejména v oblasti využívání progresivních metod a forem práce. Kvalitu výchovně-vzdělávací činnosti však úměrně vyvažoval klidný přístup k dětem, vzájemná důvěra a respektování specifických potřeb předškolního věku.

Spontánní činnosti

První den inspekce podcenila učitelka připravenost a podnětnost prostředí, čímž se jí nepodařilo stimulovat děti k rozvinutým námětovým hrám s prvky fantazie a tvořivosti. Převažovaly individuální činnosti zaměřené na volné kreslení a stříhání. Přístup učitelky k dětem však byl příjemný a vlídný, takže projevovaly velkou potřebu s ní komunikovat. Další den inspekce již bylo vytvořeno podnětnější prostředí a učitelce se podařilo propojit námětovou hru s bezprostředními prožitky z navštívené poutě. Zvolený pedagogický styl podporoval aktivní zapojení dětí do nabízených činností a rovněž ovlivňoval příznivou atmosféru třídy. Obě učitelky poskytly dostatek času hrovým aktivitám a podporovaly uspokojení potřeby přirozeného pohybu.

Průběh spontánních činností byl hodnocen dobře.

Řízené činnosti

Sledované řízené činnosti byly námětově propojeny s prožitky dětí a prostředím, které je obklopuje. I při těchto aktivitách byly patrné rozdíly v jejich vedení. Jednou učitelkou byly využity stereotypní formy práce. Upřednostňovaly neefektivní verbální metody, jež vedly k pasivnímu přijímání informací. Děti tak byly aktivizovány pouze velmi jednoduchými otázkami, které neodpovídaly jejich vývojovým a rozumovým potřebám ani možnostem. Nevhodně bylo rovněž uplatňováno velmi formální hodnocení dětí, vedoucí spíše k pozitivní

manipulaci. Neobsahovalo přirozené vyhodnocování jejich rozvoje a individuálních pokroků v učení.

Úspěšnější realizace výchovně-vzdělávacího procesu byla zřejmá ve druhé polovině probíhající inspekce. Činnosti byly dobře motivované, měly přiměřenou délku, spád i gradaci. Obsahovaly pestré, ale vhodné střídání aktivit, více hravosti a inovačních prvků. Učitelce se velmi dobře podařilo uplatnit práci s pohádkou, činnostní pojetí a prožitky. Málo prostoru však bylo vyčleněno k samostatným řečovým projevům dětí.

Celkově byl průběh řízených činností hodnocen dobře.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Děti bez obtíží zvládají základní pohybové dovednosti a orientaci v prostoru. Při sledovaných manipulačních aktivitách ovládaly dobře koordinaci ruky a oka při stříhání, kreslení, modelování apod. Ze strany učitelek však byly kladeny malé nároky na jejich sebeobslužné dovednosti včetně schopnosti uklidit po sobě, udržovat pořádek. Na tuto skutečnost zareagovaly pedagogické pracovnice již v průběhu inspekce a zavedly tzv. samoobslužný systém při jídle a důslednější úklid. Klidné jednání učitelek průběžně podporuje a vytváří velmi dobré vzájemné vztahy mezi dětmi. V průběhu řízených činností však jim dávaly málo prostoru k řečovým projevům a k pojmovému, slovně-logickému myšlení. Na základě shlednutí založených výtvarných prací bylo rovněž patrné, že jsou kladeny nízké nároky na rozvoj jejich fantazie a představivosti. Výtvary dětí jsou šablonovité, bez výraznější invence a tvořivosti.

Na základě výše uvedených skutečností byl průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce hodnoceny dobře.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji uvedenými ve zřizovací listině.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Mateřské školy Žichovice, okres Klatovy vydaná Obcí Žichovice dne 17. října 2002 pod č.j. 251/2002 s účinností od 1. ledna 2003
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje o změně zařazení Mateřské školy Žichovice, okres Klatovy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. ŠMS/2375/025 ze dne 4. listopadu 2002 s účinností od 1. ledna 2003
3. Doklady o odborné a pedagogické způsobilosti obou pedagogických pracovníků
4. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 k 30. září 2003 ze dne 3. října 2003
5. Rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy – platné pro školní rok 2003/2004
6. Přehled docházky dětí za měsíc září 2003 – květen 2004
7. Evidenční listy dětí – platné pro školní rok 2003/2004
8. Přehled výchovné práce – školní rok 2003/2004
9. Školní vzdělávací program „Krok za krokem školkovým rokem“ – platný pro školní rok 2003/2004
10. Výroční zpráva za školní rok 2002/2003
11. Přehled dalšího vzdělávání učitelek – rok 2003, 2004

12. „Organizační a Vnitřní řád mateřské školy“ - schválený dne 2. ledna 2003
13. Kniha úrazů – vedena od 1. ledna 2003
14. Jmenování do funkce ředitelky bez č.j. ze dne 7. června 1999 s účinností od 1. srpna 1999
15. Zápisy z provozních porad - školní rok 2002/2003, 2003/2004
16. Zápisy z hospitační činnosti - školní rok 2002/2003, 2003/2004

ZÁVĚR

Personální obsazení školy je vzhledem k široké odborné způsobilosti ředitelky mimořádné. Za dobu svého působení ve funkci však doposud nedokázala plně využít svůj potenciál k tomu, aby pedagogická práce a řízení bylo plně funkční, opíralo se o předchozí analýzu a vycházelo ze zpětné vazby. Zjištěná kvalita sledovaných ukazatelů v oblasti personálních podmínek je běžná, ale systematickým přístupem k této problematice je možné ji zlepšit.

Mateřská škola má sice dostačující prostory, ale současné materiálně-technické vybavení je pouze vyhovující. Nábytek je zastaralý a pozbývá již estetického vzhledu. Vybavení hračkami, pomůckami a různými materiály je z finančních důvodů minimálně obnovováno a doplňováno. Děti i učitelky se v poměrně malé míře podílejí svými pracemi a nápady na výzdobě interiéru.

Výchovně-vzdělávací práci v mateřské škole pozitivně ovlivňuje vstřícná a citlivá komunikace s dětmi. Malý podíl vzdělávacích seminářů, zaměřených na pedagogickou oblast, však zapříčiňuje minimální využívání progresivních metod a forem práce v souladu se současnými trendy předškolního vzdělávání.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Bc. Eva Brabcová	Brabcová v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Ivana Vildmanová

V Rokycanech dne 1. června 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. 6. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Helena Kopová, ředitelka

Helena Kopová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Fr. Kotyzy 1026, 337 01 Rokycany. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-06-18	d6-1048/04-1007
Zřizovatel	2004-06-18	d6-1048/04-1007
Obec s rozšířenou působností	2004-06-18	d6-1048/04-1007

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.